

Кедик Василь Петрович

Національний університет «Одеська юридична академія»,

аспірант кафедри кримінального процесу

ОКРЕМІ ПІДСТАВИ ПОВЕРНЕННЯ ОБВИНУВАЛЬНОГО АКТУ ПРОКУРОРУ

Процесуальним рішенням є обвинувальний акт, яким прокурор висуває обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення і яким завершується досудове розслідування (ст. 110 Кримінального процесуального кодексу України (далі - КПК України). Це рішення повинно відповідати вимогам, передбаченим у ст. 291 КПК України. Де, у ч. 1 ст. 291 КПК України визначено, що обвинувальний акт складається слідчим, після чого затверджується прокурором. Даний акт може бути складений прокурором, зокрема якщо він не погодиться з обвинувальним актом, що був складений слідчим. Тобто, обвинувальний акт – це процесуальний документ на досудовому розслідуванні, який підводить його підсумки та фіксує його результати.

Як і будь-який документ, обвинувальний акт може містити недоліки. Недоліки можуть мати процесуальний або фактичний характер. Існує серед захисників два підходи до того, яким чином використовувати такі недоліки:

- використовувати недоліки з метою спростування обвинувачення після призначення справи до розгляду;
- подавати клопотання про повернення справи та приведення у відповідність до вимог КПК України, вказавши на окремі недоліки;
- подавати клопотання про повернення справи та приведення у відповідність до вимог КПК України, вказавши на всі недоліки.

При обранні конкретного підходу потрібно враховувати ряд факторів та наслідків, які залежать від підстав.

Окремі підстави повернення обвинувального акту прокурору можна виділити, систематизувавши більшість порушень норм КПК України:

1. Неналежне надання копії обвинувального акту (ч. 1 ст. 293 КПК України);
2. Невідповідність обвинувального акту статусу офіційного документу (ч. 1 ст. 291 КПК України);
3. Порушення конкретизації злочину та невідповідність обвинувального акту вимогам КПК України (ст. 110 КПК України, ч. 1 ст. 91 КПК України, п. 5 ч. 2 ст. 291 КПК України);
4. Обставини, які вказують на те, що обвинувальний акт підписаний особою, яка не наділена повноваженнями (п. 13 ч. 2 ст. 36 КПК України);
5. Невідповідність реєстру матеріалів досудового слідства (п. 2 ч. 2 ст. 109 КПК України).[1]

О. Б. Комарницька вивчивши ухвали районних та апеляційних судів, наукові джерела з підстав повернення обвинувальних актів прокурору виділяє такі групи підстав:

- 1) організаційно-формального характеру;
- 2) невідповідність нормам КПК України (ст. ст. 291, 293, 109, 110 КПК України);
- 3) неузгодженість між собою рівних за значенням законодавчих актів;
- 4) різне праворозуміння та правозастосування норм КПК України [2, с. 74];
- 5) усунення перешкод для оперативної, якісної та ефективної підготовки справи до судового розгляду [3].

Таким чином, виявлення і розуміння факторів, які сприяють формуванню підстав для повернення обвинувального акту прокурору є фундаментом їх недопущення і уникнення на досудовому розслідуванні.

Список використаної літератури:

1. Мацко В. Підстави повернення обвинувального акту. Електронний ресурс - Юридична газета (online). Режим доступу - <http://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/pidstavi>;
2. Комарницька О., Радіонов В. Актуальні питання повернення обвинувальних актів та прийнятих за цим рішень / О. Комарницька, В. Радіонов // Вісник прокуратури. – 2015. - № 6. – С. 73-85;
3. Комарницька О. Підстави повернення обвинувального акту прокурору. Електронний ресурс. - Режим доступу - http://www.lex-line.com.ua/?language=ru&go=full_article&id=1953